

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Simona a JUDr. Pavla Pavlíka, rozhodl o návrhu **České správy sociálního zabezpečení** na rozhodnutí kompetenčního sporu, jehož jednou stranou má být Městský soud v Praze a jehož dalšími účastníky jsou účastníci řízení, které se vedlo u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 2 Ad 60/2013 o žalobě proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 23. 10. 2013, žalobce **D. K.**, zastoupený Mgr. Lukášem Venclem, advokátem v Berouně, Na Máchovně 1270, a žalovaná **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25,

t a k t o :

Návrh **s e o d m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 9. 9. 2014 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, (dále jen „zákon č. 131/2002 Sb.“), se žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení domáhala, aby zvláštní senát rozhodl, *„že o žalobě proti rozhodnutí orgánu nemocenského pojištění ve věci regresní náhrady je příslušným rozhodnout soud, který rozhoduje podle zvláštního zákona ve věcech správního soudnictví“*.

Z předloženého podání a jeho příloh vyplynulo, že Okresní správa sociálního zabezpečení Příbram vydala dne 25. 9. 2013 rozhodnutí čj. X, kterým žalobci uložila povinnost uhradit regresní náhradu ve výši 24 960 Kč a napadeným rozhodnutím ze dne 23. 10. 2013 žalovaná zamítla odvolání žalobce proti shora uvedenému prvostupňovému rozhodnutí a toto rozhodnutí potvrdila.

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu dle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Městský soud usnesením ze dne 25. 7. 2014, čj. 2 Ad 60/2013 – 21, žalobu odmítl. V odůvodnění tohoto usnesení odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2014, sp. zn. 4 Ads 100/2013, na jehož základě dovodil, že rozhodnutí žalované o regresní náhradě je rozhodnutím o věci, která vyplývá ze vztahů soukromého práva. Z tohoto důvodu dovodil nedostatek své pravomoci pro rozhodování o podané žalobě. Žalobce současně poučil v tom směru, že proti rozhodnutí žalované se může bránit žalobou v občanském soudním řízení; poučil ho, že ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení může takovou žalobu podat u místně a věcně příslušného (civilního) soudu, kterým má být Obvodní soud pro Prahu 9.

Žalovaná usnesení krajského soudu napadla kasační stížností evidovanou u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 Ads 126/2014. Vzhledem k tomu, že *ratio decidendi* kasační stížnosti žalované stojí na názoru, že u žaloby proti rozhodnutí orgánu nemocenského pojištění ve věci regresní náhrady je založena rozhodovací pravomoc správních a nikoli civilních soudů (opačný názor vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2014 čj. 4 Ads 100/2013 - 26, převzatý městským soudem v nyní posuzované věci, považuje za nesprávný), podala současně s kasační stížností i návrh na zahájení kompetenčního sporu.

Zvláštní senát se nejprve zabýval podmínkami, za nichž může věc projednat a rozhodnout o ní.

Vznikne-li kladný nebo záporný kompetenční spor o pravomoc nebo věcnou příslušnost k vydání rozhodnutí, rozhodne zvláštní senát o tom, kdo je příslušný vydat rozhodnutí uvedené v návrhu na zahájení řízení. Kladným kompetenčním sporem je podle § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb., spor, v němž si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí. Záporný kompetenční spor dle téhož ustanovení nastává tehdy, jestliže v totožné věci individuálně určených účastníků strany popírají svoji pravomoc vydat rozhodnutí.

Stranami kompetenčního sporu jsou dle § 1 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., buď soudy a orgány moci výkonné, územní zájmové nebo procesní samosprávy, nebo soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

Z obsahu návrhu je patrné, že žalovanou tvrzený spor spočívá v právním hodnocení otázky, kdo je příslušný rozhodnout o žalobě proti jejímu rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí okresní správy sociálního zabezpečení o povinnosti žalobce zaplatit regresní náhradu, tj. zda je uvedené rozhodnutí soukromoprávní povahy. Spor tohoto charakteru, k jehož řešení by byl povolán zvláštní senát, však může vzniknout pouze mezi soudem rozhodujícím v občanském soudním řízení a soudem rozhodujícím ve správním soudnictví.

Z návrhu žalované by se mohlo zdát, že v uvedené věci vznikl kompetenční spor mezi Městským soudem v Praze a Obvodním soudem pro Prahu 9, na který byl žalobce městským soudem odkázán k podání žaloby proti rozhodnutí žalované. Správní soud (Městský soud v Praze) již svou pravomoc popřel. Žalovaná však v návrhu na zahájení řízení o kompetenčním sporu neuvedla, zda žalobce skutečně u civilního soudu žalobu dle části páté občanského soudního řádu podal a zda následně i tento soud svou pravomoc vydat rozhodnutí v dané věci popřel.

Teprve byla-li by taková žaloba podána, uvážil by o své pravomoci i soud rozhodující v občanském soudním řízení. Až poté by vyšlo najevo, zda je tu zapotřebí rozhodnutí zvláštního senátu. Nelze se totiž obracet na zvláštní senát, dokud soud nevyčerpal zákonem předepsané možnosti postupu. Projevuje se zde i zásada ekonomie řízení: není vyloučeno, že poté, co správní soud žalobu odmítne, účastník zůstane nečinný. Rozhodnutí, jímž se určuje pravomoc, by pak zůstalo jen prázdným aktem, bez reálného dopadu na konkrétní osoby. Stejně tak žalovaná nemůže předjímat závěr soudu rozhodujícího v občanském soudním řízení o jeho vlastní pravomoci. I kdyby se totiž žalobce řídil poučením správního soudu a podal žalobu v občanském soudním řízení, nelze vyloučit, že civilní soud takovou žalobu projedná a rozhodne o ní; rozhodování zvláštního senátu by tu pak nemělo místa.

Vzhledem k tomu, že žalovaná v návrhu na zahájení řízení o kompetenčním sporu neuvedla, že by civilní soud popřel svou pravomoc rozhodnout o žalobě proti jejímu rozhodnutí (neuvedla dokonce ani, zda byla taková žaloba vůbec podána), zvláštní senát se přípisem ze dne 22. 4. 2015 obrátil jak na Obvodní soud pro Prahu 9 (na který byl žalobce – nesprávně – odkázán s podáním žaloby městským soudem), tak i na Okresní soud v Berouně (který by byl k podání žaloby soudem věcně a místně příslušným) s dotazem, zda u nich byla taková žaloba podána, případně v jakém stádiu se takto zahájené řízení nachází. Okresní soud v Berouně přípisem ze dne 24. 4. 2015 zn. 32 Si 67/2015 sdělil, že žalobu, kterou by měl podat žalobce proti shora uvedenému rozhodnutí žalované, neeviduje. Obvodní soud pro Prahu 9 přípisem ze dne 28. 4. 2015, zn. 30 Spr 383/2015, sdělil, že žalobce D. K. rejstříky tohoto soudu neprochází.

Za situace, kdy byla pravomoc projednat a rozhodnout žalobu směřující proti rozhodnutí žalované popřena toliko správním soudem (Městským soudem v Praze) bez toho, že by vůbec byla podána žaloba proti tomuto rozhodnutí u civilního soudu, je evidentní, že v souzené věci nevznikl kompetenční spor, k jehož řešení by byl povolán zvláštní senát. Zvláštní senát proto návrh odmítl jako předčasný, a to za přiměřeného použití ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., ve spojení s § 4 zákona č. 131/2002 Sb.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 5 odst. 4 zákona č. 131/2002 Sb.).

V Brně 26. května 2015

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu